

Rachunek różniczkowy funkcji jednej zmiennej - zadania

1. Obliczyć pochodne funkcji

a) $y = \frac{1}{3}x^3 - \frac{5}{2}x^2 + 3x - 7$, b) $y = 2\sqrt{x} - \frac{3}{x} + \frac{5}{x^3}$, c) $y = 3\sqrt{x} + x\sqrt[3]{x^2} - 5\sqrt[4]{x}$,

d) $y = \frac{2\sqrt{x} - x^2\sqrt[3]{x}}{x^3}$, e) $y = (2\cos x - 5x^2)(1 - \ln x)$, f) $y = e^x \operatorname{ctgx}$, g) $y = \frac{x^2}{x-1}$,

h) $y = \frac{x^2 - 2x + 3}{x^2 + 2x - 3}$, i) $y = \frac{x - \cos x}{1 - \sin x}$, j) $y = (7x - 2)^3$, k) $y = \sqrt{5x^2 - 2}$, l) $y = \frac{3}{\sqrt[3]{2-5x}}$,

ł) $y = \sqrt{\frac{x-1}{x+1}}$, m) $y = \cos^2(3x-1)$, n) $y = 3\ln\frac{5}{x-2}$, o) $y = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$,

p) $y = 4\operatorname{tg}\sqrt{x-2}$, r) $y = 7e^{-x^2}$, s) $y = e^{\cos x}$, t) $y = (10x^2 - 1)e^{3x}$, u) $y = \operatorname{arctg}x^2$,

y) $y = \operatorname{arctg}\frac{1}{x}$, v) $y = 3\arccos\frac{1}{2}x$, w) $y = \arcsin\frac{x}{\sqrt{1+x^2}}$.

2. Obliczyć pochodne drugiego rzędu funkcji:

a) $y = \sin^2 x$, b) $y = xe^{-x^2}$, c) $y = \ln(x^2 - 3x)$, d) $y = \operatorname{arctg}\frac{1-x}{1+x}$.

3. Napisać równanie stycznej do krzywej $y = f(x)$ w punkcie x_0 :

a) $y = 2x^2 - 8$, $x_0 = 1$, b) $y = \frac{x}{x^2 - 1}$, $x_0 = 0$, c) $y = \ln x$, $x_0 = e$,

d) $y = \operatorname{arctg}x$, $x_0 = 1$.

4. Obliczyć granice:

a) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{\ln x}$, b) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{3x}}{x^2 + 5}$, c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x - \operatorname{tg}x}$, d) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\frac{1}{e^x} - 1}{\operatorname{arctg}x - \pi}$, e) $\lim_{x \rightarrow 0^+} (x \ln x)$,

f) $\lim_{x \rightarrow 0} (1 - e^x) \operatorname{ctgx}$, g) $\lim_{x \rightarrow -\infty} [x(\operatorname{arctg}x - \pi)]$, i) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \sin x \ln x$, j) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{e^x - 1} \right)$,

k) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \operatorname{ctgx} \right)$, l) $\lim_{x \rightarrow 0^+} x^{\sin x}$, m) $\lim_{x \rightarrow 0^+} x^{x^2}$, n) $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} (\operatorname{ctgx})^{\frac{x - \frac{\pi}{4}}{4}}$, o) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{x} \right)^{\sin x}$.

5. Znaleźć asymptoty wykresów funkcji określonych wzorami:

a) $f(x) = x - \frac{1}{x}$, a) $f(x) = \frac{x^2 - 3x}{x - 4}$, b) $f(x) = e^{x^2}$, c) $f(x) = xe^{\frac{1}{x}}$,

d) $f(x) = x \ln \left(e + \frac{1}{x} \right)$, e) $f(x) = x^2 \ln x$, f) $f(x) = x - 2\operatorname{arctg}x$, g) $f(x) = 2x + \operatorname{arctg}\frac{x}{2}$.

6. Wyznaczyć przedziały monotoniczności oraz ekstrema lokalne funkcji:

- a) $f(x) = x^4 - 4x^3 + 1$, b) $f(x) = \frac{1-x^2}{2x}$, c) $f(x) = \frac{x^2-x+1}{x^2+x+1}$, d) $f(x) = x^2 e^{-x^2}$,
e) $f(x) = \frac{x^4}{e^x}$, f) $f(x) = x^2 - 4 \ln(x-1)$, g) $f(x) = \frac{\ln x}{x}$, h) $f(x) = x^2 \ln x$,
i) $y = 2x - 3 \sqrt[3]{x^2}$, j) $f(x) = \operatorname{arctg} x - x$.

7. Znaleźć najmniejsze i największe wartości funkcji określonych wzorami:

- a) $f(x) = x^4 - 2x^2 + 5$ na przedziale $\langle -2, 2 \rangle$, b) $f(x) = x - 2 \ln x$ na przedziale $\langle 1, e \rangle$.
c) $f(x) = \sqrt{100 - x^2}$ na przedziale $\langle -6, 8 \rangle$, d) $f(x) = \operatorname{arctg} \frac{1-x}{1+x}$ na przedziale $\langle 0, 1 \rangle$.

8. Znaleźć przedziały wklęsłości i wypukłości oraz punkty przegięcia wykresów funkcji określonych wzorami:

- a) $f(x) = x^4 - 12x^3 + 48x^2 - 50$, b) $f(x) = x^2 - \frac{8}{x}$, c) $f(x) = \frac{x}{x^2 - 1}$, d) $f(x) = x e^{-2x}$,
e) $f(x) = e^{-x^2}$, f) $f(x) = \frac{1}{2} x^2 - 3x + \ln(x+1)$, g) $f(x) = x^2 \ln x$, h) $f(x) = \ln(1+x^2)$.

9. Zbadać funkcje określone wzorami:

- a) $f(x) = x + \frac{1}{x}$, b) $f(x) = \frac{x^3}{x-1}$, c) $f(x) = x e^{\frac{1}{x}}$, d) $f(x) = \frac{x}{e^x}$,
e) $f(x) = x - \ln(x+1)$, f) $f(x) = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$, g) $f(x) = x \operatorname{arctg} x$, h) $f(x) = \sqrt{x^2 + 1} - x$.

Tablica pochodnych

1) $(C)' = 0$, $C = \text{const}$,

2) $(x^a)' = a x^{a-1}$,

• $\left(\frac{1}{x}\right)' = -\frac{1}{x^2}$,

• $(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$,

• $(x)' = 1$,

3) $(e^x)' = e^x$,

4) $(a^x)' = a^x \ln a$,

5) $(\ln x)' = \frac{1}{x}$,

6) $(\log_a x)' = \frac{1}{x \ln a}$,

7) $(\sin x)' = \cos x$,

8) $(\cos x)' = -\sin x$,

9) $(\operatorname{tg} x)' = \frac{1}{\cos^2 x}$,

10) $(\operatorname{ctg} x)' = -\frac{1}{\sin^2 x}$,

11) $(\operatorname{arcsin} x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$,

12) $(\operatorname{arccos} x)' = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$,

13) $(\operatorname{arctg} x)' = \frac{1}{1+x^2}$,

14) $(\operatorname{arcctg} x)' = -\frac{1}{1+x^2}$.